

Rapport från expertgrupp och kommitté om trädgårdsprodukter, 12 juli 2016

Sammanfattning

- Diskussionen fortsatte om ersättningarna för förordning 543/2011, och just nu ser det ut som om de träder ikraft i mars nästa år. KOM flaggade för att de kan komma att höja interventionspriserna om några veckor.
- KOM presenterade de vanligaste felen vid kontroller av erkännande-kriterierna, men det kom inte fram något nytt om vad man kan göra åt det. MS uppmanades att skicka in skriftliga kommentarer.
- Diskussionen fortsatte om det sammanslagna skolprogrammet. Texterna drar fortfarande många kommentarer. KOM ville ha skriftliga synpunkter redan på fredag.

Från Sverige deltog Katarina Johansson och Toomas Pantzar från Jordbruksverket.

Expertgruppen för delegerade akter

1. Frukt och grönsaker

1.1 Diskussion om 543/2011, delegerade akten

Rättsakterna träder ikraft nästa år

KOM menade att det här skulle bli det näst sista mötet om förordningen. Texten har gått till ”pre-konsultationer”, och den riktiga konsultationen ska inledas om några veckor. Den kommer att pågå under sommaren och blir inte klar förrän i början av september. Då har vi en slutlig text som kommer att publiceras för konsultation med allmänheten i fyra veckor. KOM måste också fundera på de synpunkter de får in och kommentera det i det memo som hör ihop med alla delegerade akter. Sedan ska texten antas av KOM.

Genomförandeakten ska också granskas av allmänheten, men den måste dessutom röstas om i kommittén. Först därefter kommer det sista steget i förfarandet att inledas. Båda texterna går tillsammans till KOM för antagande. Rådet och Europaparlamentet har två plus två månader på sig för sin granskning, och under mellantiden händer ingenting med genomförandeakten. Om vi har tur kommer de båda rättsakterna att publiceras i slutet av 2016.

Det här betyder att de kommer att träda ikraft någon gång under 2017, men exakt när beror på hur det går under granskningen. KOM gissade på slutet av mars.

KOM hade inte mycket nytt att säga om själva förordningen

De presenterade de senaste förändringarna i dokumentet. Nästan allt är förtydliganden snarare än ändringar i sak.

Artikel 14 och 21 om gränsöverskridande organisationer bygger på diskussioner med några av de mest berörda länderna. KOM menar att det är tillräckligt att förhållandena har ändrats under två programperioder.

Ett land har frågat om man får rapportera priser för produkter även om bilagan inte räknar upp landet. KOM svarade att frivillig rapportering alltid är tillåtet.

Kommentarer vid mötet

Ett land undrade om artikel 61.1 om **sanktioner för miljöinsatser**. De tyckte att den inte bara skulle gälla för tioprocentregeln, utan också för länder som valt att gå på regeln om minst två miljöinsatser. Flera länder ville veta hur de borde agera om en PO bara genomför en miljöinsats fast de borde göra två. Andra länder undrade om sanktionen bara gällde det sista året eller hela VP-perioden.

KOM betonade att kontrollen bara kan göras det sista året, och då avser hela programperioden. Sanktionen gäller dock bara det stöd som betalas ut det sista året.

KOM menade att de inte kunde lagstifta om sanktioner för antal miljöinsatser, men de menar att man ska räkna proportionerligt. Om PO gör en insats när de borde ha gjort två så ska stödet för det sista året halveras.

Två länder tog upp en gammal fråga om att **miljöinsatser** borde räknas även om de inte orsakat några utgifter.

KOM ville ta upp den frågan i riktlinjerna istället.

Ett land stödde egentligen de nya texterna om **gränsöverskridande organisationer**, men de undrade vilken tidpunkt som var avgörande och om förslaget verkligen fungerade. De ville också att MS skulle få göra upp sinsemellan om det visade sig att organisationen hade lika många medlemmar i de båda länderna. Andra länder trodde däremot inte att man kunde tvinga en PO att flytta sitt huvudkontor. Vad skulle till exempel hända med byggnader och med personalen? Ett land menade att texten syftade till att ge MS så mycket flexibilitet som möjligt, och att tanken inte var att tvinga fram en flytt. De ville ha riktlinjer om detta.

KOM tyckte att det nu var dags att skicka frågan vidare till juristgranskning. De ville inte göra artikeln alltför lång. De betonade att minst två på varandra följande verksamhetsprogram måste visa på samma trend för att en organisation skulle behöva flytta sitt huvudkontor. De kan lägga till något om att MS ska vara överens.

Ett par länöder undrade om **beloppen för återtag** i bilaga 4. Deras minister hade vid senaste ministerrådet fått höra att KOM planerade att skriva upp beloppen. De undrade om det var på gång.

KOM svarade att de inte kunde ändra detta nu. Om de bestämmer sig för något annat inom de närmaste veckorna så kommer de att återkomma.

Ett land ville veta exakt vad de nya formuleringarna om **arbetskostnader** omfattar. Ett par länder påpekade också att den nya formuleringen av lönekostnader tycktes utesluta själva lönekostnaderna. Ett land undrade om regeln om lönekostnader endast gällde det som arbetsgivaren var skyldig att betala, eller om det gällde vad de hade ett avtal om att betala (som frivilliga påslag för mammaledighet).

KOM menade att både löner och sociala avgifter ska omfattas. Det som står på lönebeskedet ska betalas ut, men bonusar och löneförmåner omfattas inte.

Ett par länder ville inte ha med ordet ”fully” i artikel 31.4 om **stödberättigande åtgärder**, eftersom det antydde att något kunde vara delvis stödberättigande. De föreslog ett tillägg som gjorde det tydligt att om man inte klarar 50%-regeln så är insatsen inte stödberättigande alls.

KOM påminde att de lagt till det för att ett annat MS bett om det. De kunde ta bort det och reda ut frågan i riktlinjer istället. De betonade att de som klarar gränsen på 50 procent får hela stödet och de som inte klarar den inte får någonting – det finns inget som kan vara partiellt stödberättigande.

Ett land undrade hur reglerna om **prisnotifiering** i den här förordningen hänger ihop med det arbete som pågår i den horisontella kommittén.

Notifiering om import kommer att ligga kvar i den här förordningen eftersom de har att göra med förhållandet till länder utanför EU. De räknade med att den här förordningen skulle träda ikraft innan de horisontella reglerna om prisrapportering.

1.2 Kontroller av erkännandekriterier

KOM konstaterade att det var många fel i handläggningen, och att fem MS hade behövt upprätta särskilda handlingsplaner. De hoppades på en bättre tillämpning i framtiden. Efter sommaren kommer en liknande presentation, men då om verksamhetsprogrammen.

De vanligaste felen är följande

- brist på kontroller
- brister i verifieringskedjan
- inga bevis för att kontrollerna har genomförts
- kontrollerna ska göras medan VP fortfarande pågår, och det gäller framför allt att se till att man kollar att PO fortfarande uppfyller erkännandekriterierna.

KOM presenterade fyra stora frågor om erkännandekriterierna. De betonade att dessa är något de kontrollerar varje gång. De bjöd in till kommentarer, antingen nu eller skriftligt inför nästa möte.

- Koncentration av utbudet och saluföring: leveranskravet och outsourcing ställer till det. Om det här inte kontrolleras ordentligt, eller om PO bryter mot det, så får det konsekvenser. Det räcker inte med att bara kolla bokföringen; man måste göra mer. De påpekade också att PO fortfarande är ansvariga för verksamhet som har lagts ut på entreprenad.
- Beräkning av värdet av saluförd produktion (VMP): MS måste granska detta under hela verksamhetsprogrammet. MS blandar ofta ihop artiklarna: artikel 50 är den som gäller för erkännande, medan artikel 51 handlar om referensperioden.
- Medlemskap och demokratisk kontroll: Det vanliga är att man bara kan vara medlem i en PO i taget.
- Demokratisk kontroll: En del har problem med att organisationen domineras av enskilda individer.

Ett land redovisade två problem med erkännandekriterierna:

- Det tar tid för deras PO att ändra sina stadgar, så de har svårt att klara fyramånadersregeln i förordningen. De ville att ändringar inte skulle behöva godkännas av stämman, men det hade revisorerna sagt nej till.
- Kontroller av beloppen är svårt eftersom för många faktorer spelar in (något att göra med teoretisk avkastning – tolken hängde inte med så inlägget blev obegripligt).

Ett annat land hade haft många revisioner. Processen började gå smidigare, men de hade fortfarande frågor från 2010 som inte var lösta än. De menade att riktlinjer kunde undvika flera problem.

- De håller med om den bild KOM gav av vilka som var de stora problemen.
- Särskilt outsourcing är svårt; det är svårt att bevisa att PO behållit ansvaret. De undrar också om det finns någon gräns för hur mycket som får läggas ut på entreprenad och om det finns verksamhet som inte får läggas ut.
- För koncentration av utbudet är det problem när en enskild medlem har en stor del av arealen: revisorerna menade att då koncentrerar man inte utbudet trots att det inte står något specifikt om detta i förordningen.
- Revisorerna menar att ”branscher” måste uppfylla kraven på huvudsaklig verksamhet under alla omständigheter.
- Minsta antal medlemmar har också varit svårt, när det gäller juridiska personer. Landet hade behövt kontrollera hur många fysiska personer som ingick i de juridiska personerna när de räknade antal medlemmar.
- Demokratisk kontroll var en fråga där de inte höll med revisorerna om hur man ska räkna rösträtt och ägandeandelar i juridiska personer.
- Saluföring: om PO i flera år använder samma mellanhand för att sälja sina produkter (särskilt på export) så har det lett till problem.

Ett land får EU-revisioner varje år, och den senaste var i mars. De har haft många problem, och varje ny revision verkar höja ribban för hur det ska göras. De tyckte också att en del kommentarer från revisorerna var väldigt personberoende. Ett exempel var att man frågat hur man kontrollerade outsourcing trots att verksamheten inte påbörjats än. Landet menade att riktlinjerna även borde gälla för revisorerna.

KOM uppmanade alla att skicka in skriftliga kommentarer om de hade något att framföra. Marknadsenheten skulle diskutera frågan vidare med revisorerna.

REV betonade att MS ofta inte ifrågasatte den information de fick från PO. De betonade att man måste kontrollera bättre, och dessutom dokumentera kontrollen. Om man gjort en kontroll men inte dokumenterat den så räknas den inte.

Ett land menade att det här var fel fråga att diskutera nu. De ville veta hur de kunde lägga upp sina kontroller så att de kunde uppnå tillräcklig säkerhet. Framför allt ville de veta hur de kunde organisera kontrollerna av att stödnivåerna är rimliga. De undrade hur MS kunde hjälpa till med att ta fram riktlinjer. Vad exakt var det KOM behövde veta?

ORDF hänvisade till de riktlinjer som finns för vinsektorn. De såg framför sig att de frågor som tagits upp under dagen var ungefär de som skulle omfattas av kommande riktlinjer. Dessa skulle också kunna inkludera exempel på kontroller som fungerat bra.

1.3 Effekter av det ryska importstoppet

KOM redovisade siffror för juni. Under den månaden handlade det om 87 000 ton, till ett värde av 31 miljoner euro. Totalt sett sedan reglerna infördes har 1,2 miljoner ton återtagits, till ett värde av 315 miljoner euro. Ungefär hälften av de kvantiteter som varit tillgängliga under den förordningen som löpte ut till årsskiftet har utnyttjats. Tre länder har dock gjort åt hela sin tilldelning.

Den mest återtagna produkten i juni är äpplen (nästan 63 000 ton).

Sedan reglerna inleddes har Polen gjort de största återtagen, följt av Spanien, Italien, Grekland och Belgien.

Ett land undrade när de ska notifiera om den första dagen i månaden var en helgdag. KOM menade att då fick man notifiera dagen därpå.

2. Skolfruktsprogrammet

2.1 Nya skolprogrammet

KOM vill ha skriftliga synpunkter redan på fredag (trots att dokumentet kom så sent och det är semestertider). De frågade särskilt efter synpunkter på hur MS vill att moms ska hanteras inom systemet.

KOM:s genomgång av dokumentet

De flesta ändringarna är språkliga, eller rena flyttningar av artiklar.

KOM har skickat ut en webbsida från brittiska DEFRA om hur de räknar stöd till skolmjölk, och hur den sökande kan göra avdrag för erhållet stöd i vissa situationer. KOM menade att det är ett av flera sätt att tillämpa artikel 2.2 (som kräver att man ibland måste visa hur prissättningen återspeglar stödet).

KOM hänvisade också till en presentation från sina diskussioner med högnivågruppen som hanteras av DG Sante. Gruppen har lämnat informella kommentarer på utkastet, framför allt på reglerna om kompletterande åtgärder och bilagorna om tillsatser av fett, salt och socker.

Artikel 4 har ändrats så att det är frivilligt att ta med vissa kostnader i vad som räknas som stödberättigande. De förtydligade också att stöd till smakprovningar (artikel 4.1.b) inte bara gäller organisationen av detta, utan också själva smakprovningen. Huruvida små gåvor – som pennor och fruktburkar – är stödberättigande eller inte kommer KOM att återkomma till i riktlinjerna. De uppmanade till sunt förnuft.

Artikel 4.1.d (kostnader för nätverkande) har fått egen punkt för att de inte vänder sig till allmänheten, men de omfattas av samma tak på högst tio procent av stödet (som slås fast i grundförordningen).

Artikel 4.3 om moms är inte spikad än. Mycket beror på hur de nationella momsreglerna är utformade. KOM ville specifikt ha MS position i just den frågan.

Artikel 5 har ändrats så att MS kan göra en offentlig upphandling utan att behöva godkänna alla sökande på förhand. Istället blir det ett villkor i upphandlingen.

Artikel 8 om administrativa sanktioner har skrivits om, men innehållet ska vara detsamma som tidigare. De enda undantagen är för mindre fel och för *force majeure*.

Artikel 9 har byggts ut så att den säger vilken information MS ska rapportera varje år. Listan kommer från ISAMM-formuläret.

Artikel 10 om tillsatta produkter. KOM konstaterade att högnivågruppen har en striktare inställning än de själva, att döma av den informella konsultationen. Framför allt vill de inte tillåta någon form av tillsatt socker.

Artikel 32a slår fast vad som är avgörande händelse för att slå fast eurokursen. KOM betonade att för pågående skolmjölksprogram så gäller reglerna i den förordningen.

Diskussionen vid mötet

Nästan alla delegationer klagade över att dokumentet kommit så sent och markerade att de bara hade preliminära kommentarer. Det märks att diskussionen fortfarande befinner sig i ett ganska tidigt skede, eftersom de kommentarer som görs handlar om många olika aspekter.

Ett land undrade om artikel 2.2 (om **annat än gratisutdelning**) bara gällde för skolmjölk.

KOM betonade att det gäller för båda programmen, om man nu skulle välja att inte tillhandahålla produkterna gratis. KOM betonade att man måste ha ett system för att övervaka priserna om man använder den här möjligheten.

Landet ville också ha en förklaring till när man kunde behöva använda sig av **offentlig upphandling**.

KOM noterade att flera MS använder offentlig upphandling, eftersom beloppen kan bli ganska stora om man har central upphandling. Det beror på den nationella lagstiftningen, och det enda artikeln gör är att tala om hur man i så fall ska hantera den situationen.

Artikel 14 om **ikraftträdande**: KOM menade att det hade varit trevligt med ett tydligt slutdatum för de gamla programmen, men det var inte möjligt eftersom man fick leva med återbetalningar och kontroller i flera år efter det att man gått över på de nya reglerna.

KOM förklarade vad man menade med **smakprover**. Det kunde till exempel handla om att förklara för elever att man kan motverka matsvinn genom att laga soppa på produkter som blivit stötta.

Ett land menade också att de inte kunde **kontrollera hur det fungerade i praktiken** på alla skolor (t.ex. priser i automater), utan de var beroende av samarbete med skolpersonalen. De ville att skolorna skulle få en större del av ansvaret för arbetet. Ett annat land höll med om att det var viktigt att engagera skolorna i kontrollarbetet, och ville gärna ha riktlinjer för det samarbetet.

KOM betonade att **övervakning och utvärdering** var olika saker. Övervakning gjordes varje år, men utvärderingen gick djupare och undersökte om man faktiskt fått någon effekt av stödet.

Ett land ville veta vad som skulle hända med **dagens koefficienter för skolmjölken**, för att undvika stöd till mjölk som används för matlagning (artikel 11). KOM ville ha en bilateral diskussion om detta, men revisorerna menar att koefficienterna inte längre är relevanta. Man måste dock på något sätt skilja ut mjölk som används i matlagning, eftersom den inte är stödberättigande.

Ett land undrade vad programmet faktiskt heter. De såg olika varianter på olika ställen i förordningen. KOM skulle fixa detta.

Ett land undrade vad som gäller för **tillsatt socker** (artikel 10.1). Här är det totalförbud, men i en annan artikel tillåts socker i vissa fall. Ett land undrade om socker var tillåtet i ost. Två länder höll med om att gränsen inte kunde vara noll.

KOM svarade att deras plan var att inte tillåta tillsatt socker. För frukt och grönsaker var detta okontroversiellt, och KOM menar att de har rätt att införa den begränsningen. Färskost med tillsatt socker skulle alltså inte vara stödberättigande.

Ett land tyckte att reglerna om **personalkostnader** var inkonsekventa (artikel 4 jämfört med artikel 5). De menade att personalkostnader för nätverksarbete borde kunna omfattas.

KOM betonade att de ville undvika dubbelfinansiering, så därför föreslog de ett totalförbud för stöd till personal som avlönas via offentliga medel.

Ett land saknade regler för **ränta**.

KOM skulle fundera på om det behövdes, eller om det redan täcks in av horisontella regler.

Ett land ville stryka frasen ”duly justified cases” i samband med skolluncher (artikel 11), eftersom det inte fanns stöd i rådsförordningen för detta.

KOM noterade kommentaren. De betonade att syftet är att öka konsumtionen av frukt, grönsaker och mjölk, och att det var svårt att göra det om produkterna delas ut i samband med skolmaten. De var oroliga för att produkterna bara ersätter produkter som skulle delas ut i alla fall. Regeln bygger på nuvarande förfarande inom skolfruktsprogrammet.

Kommittémötet

1. Frågor som kan gå till omröstning

Inga frågor om frukt och grönsaker kom upp för omröstning.

2. Nya skolprogrammet

2.1 Utkast till genomförandeförordning

KOM gick igenom ändringarna

I artikel 2.1.e är det nu klart att en del insatser får täcka båda delarna av programmet. I strategin måste därför inte hela beloppet fördelas på antingen den ena eller den andra delen.

I 2.2.f lägger KOM till att MS måste redovisa vad som gäller om deras mjölkprodukter innehåller annat också. Den ligger under frivillig notifiering eftersom länderna inte måste ha med sådana produkter i sin strategi.

KOM delade vid mötet ut en tabell som hör ihop med artikel 3 och som visar hur de vill att MS ansöka om stöd ska se ut. Det handlar framför allt om hur man ska hantera omfördelning av outnyttjade medel. I första hand går outnyttjade fruktpengar till de som vill öka sitt fruktprogram, och vice versa. Först om det blir pengar över efter den omfördelningen så börjar KOM fördela pengar mellan programmen.

KOM betonade också att om det bara finns små belopp att fördela om så kanske de låter bli att dra igång arbetet med omfördelning.

Det ska inte bli möjligt att fördela pengar ur den definitiva fördelningen från det ena programmet till det andra. Förhoppningsvis kommer tabellen i ISAMM inte att tillåta att MS fyller i den på ett sätt som inte är förenligt med reglerna.

I artikel 7 säger KOM nu att om en MS inte ansöker om stöd så kan KOM utgå från att landet inte vill ha pengarna. De påpekade att regeln inte hindrar dem från att fråga MS innan de tar det steget.

I artikel 8 står det nu att MS måste göra en utvärdering av strategin det näst sista året den är ikraft. Resultaten ska spela in när den nya strategin tas fram.

Artikel 12 har ändrats så att programmets namn inte måste anges på reklammaterial som är så litet att det inte får plats på ett läsligt sätt. I punkt 4 är det nu också klart att MS får göra åt gammalt reklammaterial som utformats i enlighet med tidigare regler.

Kommentarer på mötet

Kommentarerna var ganska spretiga. Många MS noterade också att KOM verkade ha struntat i deras skriftliga kommentarer och ville veta varför. KOM noterade att de gärna publicerade MS kommentarer, men i så fall måste det stå på dessa att MS inte hade några invändningar mot att de läggs ut på Circa.

Ett land ville ha en deadline för när de skulle få klart besked om den slutliga fördelningen. Det påverkade också artikel 7, om omfördelning och vad som händer om MS inte ansöker i tid.

Ett land undrade om artikel 3.c skulle innehålla något tak för omfördelningen, så att inte något enskilt land fick en för stor andel. De stödde förslaget i artikel 5 att en MS blir av med pengarna om de inte ansöker inom tidsgränserna. De trodde att det skulle vara svårt för dem att anmäla fullt utnyttjande redan i januari (artikel 7). Landet sätter dessutom ofta priserna per styck och inte per kilo, så delar av förordningen var svår att tillämpa för dem.

Ett land ville veta varför flera av deras kommentarer inte hade beaktats. I artikel 2.1.f ville de att ”målgrupp” skulle anges i plural. De ville också att antalet barn skulle vara det faktiska antalet, inte de som var registrerade vid skolstarten.

Ett land undrade vad som menades med ”administrative inquiries” artikel 5.3. KOM svarade att termen kommer från skolmjölksprogrammet. Den betyder att om MS har tveksamheter till en stödmottagare så kan de hålla inne utbetalningarna.

Ett land saknade en regel om medfinansieringsgraden för EU. I den förra förordningen stod de i en bilaga. De menade också att de inte kunde ange den definitiva budgeten redan den 31 januari (artikel 6.2).

Ett land ville ha en längre frist för att lämna in ansökan det första året.

Ett land hade noterat en skillnad i hur kontrollerna fungerade för de båda programmen, och ville ha kvar den möjlighet som fanns i dagens skolmjölksprogram.

Ett land undrade om artikel 10.2 om kontroller var konsekvent med kraven på rapportering. Om man rapporterade i oktober så skulle man ju inte ha alla resultaten än.

KOM:s svar per ämne

Omfördelningarna

KOM hade inte satt någon deadline för sig själv, eftersom de inte trodde att det skulle fungera. De menade att länderna kunde utgå från textförslaget även om själva beslutet skulle publiceras något senare.

KOM menade att de måste få veta vilka medel som finns tillgängliga för omfördelning senast den 31 januari, eftersom de länder som får mer pengar måste få en chans att göra något åt med de pengarna. KOM påminde om att det var frivilligt att avsäga sig en del av sin tilldelning: om man inte var säker så stod det MS fritt fram att säga att de ville behålla hela sin tilldelning oavsett det faktiska utfallet.

Antal barn

KOM hade valt att utgå från antalet barn vid början av skolåret, eftersom den uppgiften är lätt att slå fast och lätt att kontrollera. De kunde överväga något mer komplicerat om en majoritet av länderna ville ha det.

Avslag på alldeles för sena ansökningar

KOM skulle kolla med sin rättstjänst, men trodde att dessa brukar föredra utfasningar framför stupstockar.

Lista över produkter

KOM påpekade att skolorna inte måste dela ut alla produkter som nämns på listan över tillåtna produkter.

Medfinansiering

Det finns inte längre något krav på medfinansiering. Det är dock tillåtet för MS eller stödmottagarna att lägga till mer pengar om de vill.

2.2 Lägesrapport från det nuvarande skolfruktsprogrammet

Hittills har länderna utnyttjat 25 procent av tilldelningen för det här läsåret. Enligt prognosen kommer utnyttjandet att landa på bara 53 procent. En del stora länder har nästan inte betalat ut något alls än, men räknar med att de kommer att göra det.

KOM hoppades att de nya reglerna skulle leda till ett bättre utnyttjande i framtiden.

3. Trädgårdsprodukter

3.1 Diskussion om 543/2011, genomförandeakten

KOM konstaterade att de bara gjort en enda ändring sedan förra gången: i artikel 3.4 sänker de gränsen för krav på miljöeffekt från 10 till 7 procent för insatser som har mer än en miljöeffekt. De varnade dock för att DG miljö inte godkände den här ändringen än.

Miljöenheten inom DG Agri har föreslagit ett par smärre ändringar som KOM tror att de kommer att ta med. Ett sådant förslag är att minska kravet på investeringar i att spara vatten till bara fem procent. De kan också komma att tillåta att arealen under konstbevattning ökar, förutsatt att det totala uttaget av vatten inte gör det.

Enheten vill också att alla miljöramverk ska innehålla insatser om integrerad produktion.

Ett land vill ändra artikel 27.2 så att länder med färre än tio PO inte måste göra kontroller mer än vart tredje år. Det aktuella förslaget kan leda till att en PO måste kontrolleras varje år.

Flera länder stödde detta. Ett annat land meddelade att de inte hade några invändningar, trots att de sagt något annat tidigare.

Ett land tyckte att artikel 33.4 (om att insatser som genomförs i ett visst land ska följa reglerna i det landet) kunde vara svår att hantera och ville ha något tydligare.

KOM betonade att texten skulle passera juristlingvisterna innan den blir definitiv. Det innebär till exempel att en gränsöverskridande organisation inte kan göra återtag hos medlemmar i länder som inte har med detta i sin strategi. Ett annat exempel är att länder kan ha olika gränser för vad som är normalt förfarande och vad som är något extra som berättigar till stöd.

Ett land ville klargöra vad som gäller om en PO vill ändra i ett pågående program. Måste PO då byta till det nya regelverket, eller kan de ligga kvar på det gamla?

KOM upprepade att artikel 82 i den delegerade akten gäller också för genomförandeakten. Den slår fast att PO kan välja att ligga kvar på sitt gamla VP tills det löper ut, även om de gör ändringar i det.

3.2 Marknadssituationen för frukt och grönsaker

För **persikor** lyfte KOM fram att priserna var ovanligt låga i Italien, men att det snarare handlade om att det säsongsmässiga prisfallet kommit lite tidigare än vanligt. Om man kompenserade för det så var priserna i själva verket ganska bra just nu, för det skede av säsongen man befanns sig i.

Spanien låg just nu på normala priser, och Frankrike högre än så. Priserna i Grekland följde inte samma säsongskurva som de andra länderna, bland annat för att en stor del av deras produktion går till förädling.

För **äpplen** betonade KOM att Polen fortfarande hade låga priser och stora lager; priserna på dessertäpplen ligger i stort sett på samma nivå som priset för industrifrukt. Landet har nyligen ingått ett avtal med Kina om export av äpplen, men det har inte gjort något nämnvärt avtryck i priserna. Även i Italien är priserna pressade, och man har inte fått den vanliga prisuppgången i slutet av säsongen.

Lagren i juni var omkring 200 000 ton större än vanligt, vilket KOM betraktade som en stor avvikelse. I absoluta termer håller dock lagren på att minska markant.

För **tomater** har priserna hämtat sig de senaste veckorna. Det gällde särskilt Nederländerna, som var väldigt beroende av att kunna exportera till länder utanför EU under försommaren. Nästan alla länder ökar tomatproduktionen, så utbudet är större än vanligt. Priserna i Italien och Spanien låg över femårsnittet.

KOM påminde om att de här sammanställningarna ligger på deras publika webbplats, och att det går att prenumerera på uppdateringar.

3.3 Rapport från arbetsgrupperna om tomater, stenfrukt och citrus

Tre grupper träffades i juni. Syftet är att sektorn ska bidra med marknadsprognoser för de utvalda produkterna.

För **tomater** hade vintersäsongen (oktober-maj) varit jobbig med låga priser på flera håll. En del länder satsar mycket på intensivare produktion, med investeringar i vinterbelysning för att förlänga säsongen och 50 nya hektar av växthusyta. Producenterna letar därför efter nya marknader för den ökande produktionen, men det har inte lett till tillräckligt stora ökningarna.

I vanliga fall brukar exporten till Ryssland vara som störst i juni och juli. Mötet (som hölls i början av juni) trodde därför på en period av låga priser, men KOM kan se nu att det inte har blivit så.

I andra länder kämpade man med låg produktivitet i växthusen, som saknade både uppvärmning och belysning. Trots det så ökade växthusarealen också där.

I Marocko var produktionen ganska stabil. EU var deras klart viktigaste exportmarknad, men på senare tid hade EU:s andel minskat något, till 75 procent. En förklaring är att landet börjat sälja mer till Ryssland.

För beredda tomater såg gruppen att den globala efterfrågan ökade, samtidigt som produktionen minskat. Det borde leda till stabilare priser framöver, men det var möjligt att produktionsminskningen inte skulle vara tillräckligt stor för att få den effekten.

För **stenfrukt** såg gruppen en minskning av EU-produktionen. Det berodde dels på dåligt väder under vintern och den tidigare våren, och dels på sharka-sjukdomen. I en del områden har odlarna helt slutat med stenfrukt.

Priserna var ganska goda för tillfället. Sektorn hoppades dock att skördarna i olika produktionsområden inte skulle komma samtidigt. De behövde också ett bra sommarväder för att främja konsumtionen. Ytterligare en aspekt var att man haft problem med låga sockerhalter i frukten, vilket gjorde den mindre attraktiv.

För **citrusfrukt** hade säsongen varit bra. Importen hämmades av fyto-sanitära frågor och andra tekniska regler, och flera EU-regler har antagits nyligen. Det har att göra både med restvärden och med växtsjukdomar. EU har också infört

skyddsregler mot Brasilien, Sydafrika och Uruguay mot sjukdomen *blackspot*. En del representanter stödde detta, medan andra menade att de var olämpliga.

Två faktorer talade för att de goda priserna inte skulle hålla i sig: det ryska importstoppet i kombination med ökande produktion i medelhavsområdet.

3.4 Övriga frågor om frukt och grönsaker

Ändrade förfaranden för rättsakter

Ett land undrade om det var sant att alla delegerade och genomförandeakter ska genomgå en konsultation med allmänheten i fyra veckor, och vad det i så fall betyder för arbetet i expertgrupp och kommitté.

KOM bekräftade att från och med den 1 juli (enligt reglerna om ”bättre regleringar” på webbsidan) så måste alla utkast publiceras i fyra veckor. De åsikter som kommer in måste KOM granska, men de är inte skyldiga att göra något åt dem. Det nya var att det kommer att gälla för samtliga delegerade akter och ett antal genomförandeakter (men inte de rena rutinärendena).

De hoppades att detta inte skulle försena godkännandeförfarandet mellan institutionerna.

Ett land undrade om detta gällde också om de brådskande förfarandena användes.

KOM svarade att då får man göra undantag. Detsamma gäller om man anser att konsultationen är ”onödig”.

Nästa möte

Nästa möte hålls den 15 september.